

Σύγκρουση Ηθών

Kristen L. Cole

ΕΠΙΣΚΕΠΤΡΙΑ ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΝΤΕΝΙΣΟΝ

Τι είναι;

Η σύγκρουση ηθών προκύπτει όταν σε περιπτώσεις διενέξεων τα άτομα ή οι ομάδες έχουν διαφορές σε βαθιά ριζωμένα ηθικά προστάγματα, οι οποίες δεν τους επιτρέπουν την αλληλοκατανόηση ή την άμεση σύγκριση μεταξύ τους. Στα ηθικά προστάγματα περιλαμβάνονται οι γνώσεις, οι πεποιθήσεις και οι αξίες που χρησιμοποιούν τα άτομα για να κρίνουν τις εμπειρίες και τις απόψεις των άλλων. Τα ηθικά προστάγματα διαμορφώνουν τις «γραμματικές για δράση», όπου τα νοήματα, οι υποθέσεις και οι τρόποι σκέψης δημιουργούν κοσμοθεωρίες που αντικατοπτρίζονται μέσα από τη συμπεριφορά και την επικοινωνία. Οι διαφορετικές γραμματικές είναι ασύμμετρες, γι' αυτό και αποτρέπουν τα αντικρουόμενα μέρη από το να ενταχθούν σε ένα κοινό πλαίσιο αναφοράς ή από το να μπορούν να δουν ο ένας την οπτική του άλλου. Αυτό σημαίνει ότι τα αντικρουόμενα μέρη υποπίπτουν συχνά σε έντονες, δριμείς και κάποιες φορές ακόμα και βίαιες μεθόδους επικοινωνίας.

Ποιος χρησιμοποιεί την έννοια;

Η σύγκρουση ηθών είναι μια χρήσιμη έννοια για τους ερευνητές και τους επαγγελματίες. Η έννοια συμβαδίζει με τη Συντονισμένη Διαχείριση του Νοήματος (Coordinated Management of Meaning), επομένως χρησιμοποιείται στην κατανόηση μεθόδων επικοινωνίας και στην πιθανή τους

μεταλλαγή. Με το πέρασμα του χρόνου, η μελέτη για τη σύγκρουση ηθών έχει εξελιχθεί στο πρόγραμμα «Μελέτη της Υπερβατικής Επικοινωνίας», το οποίο χρησιμοποιείται από όσους ενδιαφέρονται να κατανοήσουν το πώς θα υπερβούν δισεπίλυτες συγκρούσεις μέσω της συνεργασίας και του κοινοτικού διαλόγου.

Πώς σχετίζεται με τον διαπολιτισμικό διάλογο;

Η έννοια της σύγκρουσης ηθών δεν εστιάζει συγκεκριμένα στις ρίζες των ηθικών προσταγμάτων και στις διαφορές αυτών, παρ' όλο που αυτές είναι ενσωματωμένες στις κοινωνικές ομάδες, αντιλήψεις και πρακτικές. Αντίθετα με το διαπολιτισμικό διάλογο, στις περιπτώσεις σύγκρουσης ηθών τα αντικρουόμενα μέρη συχνά δεν έχουν -και δεν έχουν πρόθεση να αποκτήσουν- επίγνωση των αντίπαλων ηθικών παραδοχών. Όμοια με το διαπολιτισμικό διάλογο, η υπέρβαση της σύγκρουσης ηθών απαιτεί από τους συνδιαλεγόμενους να συνεργαστούν ώστε να βρουν νέους και διαφορετικούς τρόπους επικοινωνίας.

Τι δουλειά παραμένει να γίνει;

Οι ερευνητές της σύγκρουσης ηθών θα πρέπει να επιστήσουν ιδιαίτερη προσοχή στο ρόλο που διαδραματίζουν τα M.M.E. και η τεχνολογία στον τρόπο με τον οποίο αναπαριστούν και επεμβαίνουν σε ορισμένες περιπτώσεις. Στη δουλειά που

παραμένει να γίνει εντάσσεται επίσης η ανάλυση του πώς οι διαφορές ως προς την εξουσία επηρεάζουν τις μορφές που μπορεί να πάρει η σύγκρουση ηθών, η διερεύνηση του πώς μη-ανθρώπινοι φορείς, όπως τα αντικείμενα και οι τοποθεσίες, αποκτούν ηθικό νόημα στις συγκρούσεις, καθώς και η μελέτη του πώς οι συγκρούσεις μπορούν να επιτύχουν την υπέρβαση στην επικοινωνία.

Βιβλιογραφία

- Freeman, S. A., Littlejohn, S. W., & Pearce, W. B. (1992). Communication and moral conflict. *Western Journal of Communication*, 56(4), 311-329.
- Littlejohn, S. W. (2004). The transcendent communication project: Searching for a praxis of dialogue. *Conflict Resolution Quarterly*, 21(3), 337-360.
- Littlejohn, S. W., & Cole, K. L. (2013). Moral conflict and transcendent communication. In J. Oetzel & S. Ting-Toomey (Eds.), *The Sage handbook of conflict communication* (2nd ed., pp. 585-608). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Pearce, W. B., & Littlejohn, S. W. (1997). *Moral conflict: When social worlds collide*. Thousand Oaks, CA: Sage.

Μετάφραση: Αναστασία Καρακίτσου